

Золото Павла *****ка. (Львівська брама-2)
Олександр В. Ірванець

«Було ще зовсім не пізно, десь трохи по четвертій, коли важке червоне сонце плавно сховалося за найближчою дев'ятиповерхівкою й із вікна шостої палати стало видно, як по рожево-сірому снігу туди й сюди снують люди в темному, переважно чорному й коричневому, вбранні. грудень щойно доходив своєї середини, день мав іще коротшати десь із тиждень-півтора, аби потім потроху, по маленькій світляній крапельці, розпочати зворотне зростання...»

Олександр Ірванець

Золото Павла *****ка

(Львівська брама-2)

* * *

Було ще зовсім не пізно, десь трохи по четвертій, коли важке червоне сонце плавно сховалося за найближчою дев'ятиповерхівкою й із вікна шостої палати стало видно, як по рожево-сірому снігу туди й сюди снують люди в темному, переважно чорному й коричневому, вбранні. грудень щойно доходив своєї середини, день мав іще коротшати десь із тиждень-півтора, аби потім потроху, по маленькій світляній крапельці, розпочати зворотне зростання.

Через давно очікувану, та все ж, як завжди, несподівану епідемію грипу психоневрологічне відділення зачинили на карантин. Відвідувачі, які про це вчасно не дізналися, тепер топталися внизу, під корпусом, жбурляли сніжки у вікна третього поверху й голосом та – частіше – жестами просили покликати когось із якоїсь там палати.

Іванова дружина, відпросившись раніше з роботи, принесла передачу, віддала її санітаркам на першому поверсі, а сама навіть не спромоглася обійти корпус і спробувати покликати чоловіка через вікно. Просто одразу пішла на трамвайну зупинку, яка прозирала крізь голе віття дерев за дротяним парканом неподалік. Іван саме стояв у курилці біля чоловічого туалету, слухав несмішні анекдоти й повільно смоктав цигарку. Він завважив зеленкувате пальто з уже вичовганим лисячим коміром, провів жінчину постать поглядом, смикнув головою, коли вона послизнулася, пролазячи крізь дірку в дротяній загорожі. Проте дружина таки не впала, утримала рівновагу й підтюпцем побігла назустріч трамваєві, який саме виповзав із-за рогу.

«Сердиться», – Подумав Іван, досмоктав цигарку аж до самого фільтра, розтер її по обідку білої керамічної попільниці-плювальниці й почовгав

собі коридором у бік палати. Тіло ступнями вловило ледь відчутне тремтіння підлоги – це трамвай, що в ньому від'їхала дружина, заклав наступний поворот.

У палаті вони залишилися тільки вдвох із петром. Здоровенного мовчазного Рикайла, який кілька днів поспіль лежав нерухомо на ліжку, уп'явшись поглядом у стелю, перевели в спецбокс для буйних і надійно замкнули після того, як він учора цілком зненацька кинувся на санітара Федора з криком «Хінді-русі бхай-бхай!» (під час сніданку Рикайло поцупив у ідальні алюмінієву ложку (виделок ім не давали), якимось чином обламав її під довгим гострим кутом і встиг навіть досить дошкульно дряпонути Федора по його короткій товстелезній шиї, перш ніж опинився на підлозі й на нього напали сам санітар та ще дві нянечки, заламуючи руки за спину й викручуючи йому з пальців скривавлений уламок алюмінію. Федір потім ще довго матюкався, умиваючись у самій майці над раковиною, а медсестра Люба заспокоювала його, погладжуючи по спині й зазираючи в очі. Після того, як усю кров було відмито, на подряпину наклали пластир і Федір навіть відмовився йти додому, хоча заввідділенням і відпускав його. Умившись й відматюкавшись, санітар пішов на кухню вергати баняки з рисовим супом, таким корисним і поживним для виснажених організмів пацієнтів психоневрології. Федір хотів залишитись на нічну зміну, бо сьогодні ввечері заступала Шмаленчиха.

А діда Хомовича, тихого й зовсім сивенького стариганя, зранку забрала невістка. Чотири дні тому дід посварився з ріднею й у розпалі конфлікту проковтнув намисто зі справжніх океанічних перлів, привезене сином у подарунок дружині десь із Цейлону чи з Індії. Син діда Хомовича сам був військовим медиком, тож, використавши всі свої зв'язки, він швиденько прилаштував батька під цілодобовий медичний нагляд – навіть уночі, коли дід крекчучи дибав до туалету в кінці коридору, слідом за ним заспано йшла чергова санітарка, притримуючись рукою за стіну. І от сьогодні, десь близько шостої години ранку, намисто, нарешті, вийшло, завершивши свій шлях немолодим і не дуже здоровим тілом. Чи не через це воно, намисто, набрало, замість попереднього шляхетного платиново-перламутрового кольору, якогось дивного, темно-золотистого, майже мідного, відтінку. Тож після ранкового обходу невістка, яка вже давно пересердилася на старого дурня, вела його під руку, вже перевдягненого, у напрямі виходу, іншою рукою дбайливо притискаючи до грудей поліетиленовий пакетик, у глибині якого червонясто руділа дорогоцінна вервечка.

Іван увійшов до порожньої палати й одразу побачив на тумбі біля ліжка торбинку з передачею. Звідти тьмяно червоніли три помаранчі й брунатно простягався батон напівкопченої ковбаси. Значить, ізнизу вже встигли принести передачу. «Так швидко, аж дивно», – Подумав Іван. Раніше він мусив сам спускатися й на полицках у шафках біля приймального покою відшукувати своє прізвище на папірці, укладеному до пакета.

Петро з'явився буквально за півхвилини – у зимовій куртці поверх теплої піжами й із телефонною карткою в руці.

– Додому дзвонив! – Відрапортував він, гепаячись із розгону на ліжко та стягуючи з ніг чорні напівчобітки. – На Новий год мав брат приїхати із Ізмаїла, да тепер що ж!.. Мене навряд чи випишуть. То я жінці сказав: «як він буде звонить, ти придумай що-нібудь. Ну, наприклад, що я ногу зламав.

Таким ото тяжким переломом, коли до потолка підвішують». – Петро рукою й очима показав на стелю й перевів свій погляд на Івана. – Розумієш?

Іван кивнув, дістав зі свого пакета апельсин і кинув петрові на подушку.

– Спасибі-Турксіб! – Гукнув йому петро, запихаючи свої напівчобітки подалі під ліжку та впираючи ноги в капці. – Курити підемо?

– Я щойно покурив. – Іван запхав пакет із ковбасою до тумбочки, а дві теплі апельсинові кулі поклав згори. У півтемряві палати вони приємно жевріли жовтогарячим теплом.

– Ну, тоді я сам пішов! Робить-то все одно нічого. – Петро скреготнув пружинами ліжка, підхопився на рівні й, вийнявши з куртки пачку «пріми», переклав її до нагрудної кишені піжами. Куртку просто кинув на ліжку – Прохолодними грудневими ночами петро ще вкривався нею поверх блазенької лікарняної ковдри.

Повернувшись хвилин за п'ятнадцять, петро тільки гмикнув, побачивши Івана в тій самій позі на ліжку.

– Що, земля, задумався?

– Так, думаю, – упівголоса відповів Іван.

За вікнами вже зовсім посутеніло, у дев'ятиповерхівці навпроти густо світилися вікна, за ними, у затінку фіранок, час від часу невиразно рухалися постаті мешканців. Де-не-де пульсували синюватим світлом екрани телевізорів.

– А я лягаю. На ужин не піду: я в буфеті наївся, – Голосно, аж якось виклично промовив петро, опускаючись на матрац.

Скинувши капці, він простягнувся з ногами горілиць на всю довжину ліжка, ще й накинув на коліна свою куртку з каптуром. Потім заклав руки за голову:

– Ех, пивка б щас, із таранькой! да?

Це його «да» з виразним знаком питання в кінці вимагало якоїсь відповіді, тож Іван буркнув «умгу» й собі похилився головою на подушку, утім ще не піднімаючи ніг з підлоги. Правою рукою намацав на тумбочці шкарубкий округлий бік апельсина та самими кінчиками пальців почав його гладити.

Петрові ж явно баглося спілкування. Він погоцав на матраці і, далі лежачи на спині, аж верескнули продавлені пружини, ехидним тоном запитав:

– То ти, кажеш, сокровища бачив?

– А ти що ж, мені не віриш? – спокійно відказав Іван.

– Та... Як сказати... Ти ж доказательств студова ніяких не прихватив. То й повірять трудно.

- Але ж я не сумніваюся в тому, що ти вмієш.. Те, що вмієш. Хоч ти ще жодного разу не показав. Тоді - з сірниковою коробкою - у тебе ж не вийшло. То під вікнами трамвай пройшов, підлога затряслась, вона й упала, - Іван знехотя видушував із себе слова й аж здивувався, яку довгу фразу вимовив.

- Ну ти шо! - Від запалу петро аж підвівся на ліктях, і ліжко знову жалібно рипнуло. - Та ж мені той трамвай якраз і помішав! Ще пару секунд - і вона під потолком була б! мені саме важне - сосредоточитися!

- Добре, добре, не гарячкуй так. Я тобі вірю, - Іван усміхнувся. - А ти мені - чомусь ні.

- Та не-е-е... - Протягнув зі сміхом петро. - Я тобі тоже вірю, тіко я ж тоже... Ну ладно, просто поговорить охота...

У палаті вже остаточно стемніло. За вікнами сивими пасмами повз колючий зимовий туман.

- Відлига буде, і кажуть, до самого Нового року, - спробував змінити тему розмови Іван.

Петро різко підвівся, відгортаючи куртку з колін.

- А, ладно! піду телевизор подивлюсь. Там сьогодні последню серію «дворцових тайн» показують. Ти не йдеш? - останнє запитання він промовив уже на ходу і, не дочекавшись відповіді, хряпнув дверима палати ззовні й затупав удалину коридором.

Іван і далі лежав нерухомо й дивився у стелю, якої в темряві вже було не розгледіти.

Петро повернувся години за дві зі склянкою кефіру в руці. Він пройшов до свого ліжка мовчки, не вмикаючи світла, поставив склянку на тумбочку й аж тоді, прислухавшись до Іванового дихання, неголосно запитав:

- Не спиш?

- Ні, - Іван підвівся з ліжка. Ноги затекли, і він зробив кілька непевних кроків, не відчуваючи під собою підлоги. Стягнув через голову синтетичний спортивний светр, аж сині іскри метнулися навсід, ніби перелякані електричні комахи. - Але вже лягатиму.

- Знов буде холодно. Батареї еле-еле... - Петро помацав під вікном ребристе залізо. - О, що то значить, що нема свого газу, да?

Знову це наполегливе питання з очікуванням відповіді. Іван сів на ліжку й почав розшнуровувати черевики. У капцях йому постійно мерзли ноги, не допомагали й шерстяні шкарпетки. Тож, роззувшись, він у піжамі швиденько шурхнув під ковдру, згорнуту на ліжку конвертом, і ретельно попідтикав усі складки під ступні.

- Ну, чо мовчиш? - Петро, сидючи на своєму ліжку, відпив зі склянки, і навіть у темряві можна було, напруживши зір, розгледіти білий обідок

кефіру навколо його рота. Цей білий обідок нерозбірливо рухався в сіруватій пітьмі, яка заливала приміщення. – Давай розкажи накінець, що ти там бачив, у тих підвалах? І як ти в них попав?

– Ну добре, слухай. – Іван випростався в ліжку, поправив подушку й, лежачи горілиць, склав руки на грудях, готуючись розповідати. – Є в мене кум.

* * *

Іванів кум був його давнім другом ще з молодих років, як це здебільшого й трапляється в житті. У культпросвітньому училищі вони були кращими за класом баяна. Разом пішли до війська й два роки розтягували міхи в оркестрі військового округу. Після дембеля Іванів кум, тоді ще просто друг, рипнувся було до консерваторії, але часи були вже інші, тож, ухопивши облизня, він улаштувався музичним керівником у школі-інтернаті під Києвом. Іван любив у нього погостювати, і якимось, під час того парубкування, вони й зустріли своїх теперішніх дружин: кум – Оксану, а Іван – Марину. Дівчата щойно закінчили медучилище та працювали медсестрами в районній лікарні. Одружувались одночасно, а за рік уже й покумилися, коли в Івана з Мариною знайшлася ганнуська.

Останніх кілька років спілкуватися стали трохи менше: роботу мали в різних кінцях Києва. Та й мешкали не близько один від одного: кум із Оксаною в приватному секторі на Святошині, а Іван із Мариною винаймали житло на Куренівці.

Минулої осені з кумом трапилася якась прикра й химерна історія. Забігши одного жовтневого вечора привітати хрещеницю з уже минулим днем народження, він перехилив кілька чарок і заквапився додому. Іван провів його на тролейбусну зупинку, а о третій ночі прокинувся від різкого телефонного дзвінка. Схвильований голос Оксани в слухавці крізь плач повідомив, що кум додому не доїхав. Два наступних дні минули в нервових пошуках, аж доки щезлик не з'явився у спецвідділенні в глевасі. Він плутано щось там пояснював, як їхав у метрі й вийшов не на тій станції, проте ні Іван, ні марина, ні Оксана не йняли віри: занадто очевидним було, що чоловік з'їхав із глузду. Виписавшись через місяць, кум склав свої речі й, нікому нічого не пояснивши, поїхав до матері в мотовилівку, щоб там відлежатись і залізати рани. Іван із Мариною, як уже могли, заспокоювали сердешну Оксану й переконували її не поспішати подавати на розлучення: а раптом все іще направиться...

Саме кум і познайомив Івана з Євгеном. Це сталося, здається, років зо три тому – тоді кум із гордістю представив невисокого руського чи то хлопця, чи вже й чоловіка з крупними рисами обличчя, серед яких особливим розміром чомусь виділялися ніздрі:

– Знайомся, Іване, це Євген, він письменник. Євгене, а це мій кум Іван, він також, як і я, музикант.

Іван тоді не вельми розумів, що ж то за люди такі – Письменники. Звісно, у нього в шафі, на полиці, стояло з кількадесят томиків, куплених ще за часів студентства (і як то в ту бідну пору все ж вистачало нашкребти кілька рублів на книжки!) або взятих у друзів на кілька днів почитати й

учасно не повернутих. Але жодного живого письменника він доти, окрім як по телевізору, не бачив.

Євген же виявився самородком із якогось східноволинського містечка. Там, у своєму містечку, він працював інспектором лісового управління, тож відповідно до своєї посади мав рушницю та службову хатинку в лісі. Освіту він теж мав, щоправда, незакінчену – зо три роки педінституту й курси операторів газових котелень. Саме там, у котельні, на попередній своїй роботі, Женька й почав писати. А ставши вільним лісовим чоловіком, він розмахнувся вже геть широко, купив собі на базарі в Чуднові вживану друкарську машинку й настукав на ній один за одним три романи. Потім двома електричками з пересадкою у Фастові дістався до столиці, де якимось дивом одразу прилаштував один із тих романів у солідний товстий журнал, який, щоправда, гонорарів не платив, пропонуючи авторам брати собі примірників із публікаціями, скільки їм забагнеться. Два інших Євгенових романи взялось опублікувати під однією обкладинкою невелике видавництво, у якому заступником головного редактора працював давній приятель автора – початківця, – на відміну від самого Євгена, він таки довчився в педінституті до кінця, отримав диплом і тепер більш-менш успішно робив собі кар'єру філолога, як уже сам її розумів.

Кінець ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (<http://www.litres.ru/oleksandr-rvanec/zoloto-pavla-ka-lv-vska-brama-2/?lfrom=362673004>) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.